

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93

e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від _____ № _____

Рішення № _____ від “ _____ ” _____ 2016 р. про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державною регуляторною службою України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянуто проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України» (далі – проект постанови та проект Змін відповідно), а також документи, що надані до нього листом Міністерства фінансів України від 11.07.2016 № 31-11310-12-10/20010.

За результатами розгляду проекту постанови та аналізу регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»

встановлено:

проектом постанови пропонується внести зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 450 «Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій» та Правил продажу товарів магазинами безмитної торгівлі, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 17.07.2003 № 1089 (далі – Правила), з метою оптимізації та вдосконалення здійснення митних формальностей.

Однак, проект постанови не може бути погоджений у запропонованій редакції з огляду на наступне.

Пунктом 1 проекту Змін передбачається доповнити пункт 19 Правил новим пунктом 20, встановивши обов'язок утримувача магазину безмитної торгівлі декларувати товари, реалізовані у такому магазині громадянам протягом попереднього календарного місяця, та подавати відповідну декларацію до контролюючого органу не пізніше 15 числа місяця, що настає за кожним календарним місяцем реалізації товарів у магазині безмитної торгівлі.

При цьому, згідно інформації викладеної у наданих до проекту постанови документах, розробником не аргументовано необхідність внесення відповідних змін до Правил, а саме, не приведено законодавчих підстав встановлення такого обов'язку для утримувачів магазинів безмитної торгівлі, не здійснено опису проблем, які виникають за відсутності відповідного державного регулювання, та не доведено практичну необхідність застосування відповідного декларування із запропонованою проектом постанови періодичністю.

Слід підкреслити, що вимогами частини першої статті 422 Митного кодексу України зобов'язано утримувача магазину безмитної торгівлі своєчасно декларувати органу доходів і зборів, в зоні діяльності якого знаходиться магазин, лише *товари, що надходять до магазину чи вибувають з магазину*, у тому числі товарні нестачі, що виникли не внаслідок умисних дій утримувача магазину, та подавати всі документи, необхідні для здійснення митного контролю та митного оформлення цих товарів.

Вважаємо, що запропоноване проектом постанови декларування *товарів, реалізованих у такому магазині громадянам*, за відсутності будь-яких аргументів розробника щодо необхідності його нормативного закріплення, має більш вузьке коло перевірки та по суті являє собою контроль за окремим напрямом діяльності утримувачів магазинів безмитної торгівлі.

Водночас, звертаємо увагу, що частиною четвертою статті 422 Митного кодексу України на даний час зобов'язано утримувачів магазинів безмитної торгівлі вести облік товарів, що *надходять до магазину безмитної торгівлі та реалізуються ним*, і щоквартально подавати органу доходів і зборів, в зоні діяльності якого знаходиться магазин, звіт про рух товарів у магазині за формою, встановленою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику.

За позицією Державної регуляторної служби України, зазначений звіт є аналогічним за змістовим наповненням документом та може використовуватися як спосіб декларування товарів згідно вимог частини першої статті 422 Митного кодексу України.

З огляду на викладене, необхідність внесення змін до Правил в частині закріплення обов'язку утримувача магазину безмитної торгівлі декларувати товари, реалізовані у такому магазині громадянам, розробником не доведена.

Варто зазначити, що реалізуючи програмні завдання Президента України та Уряду України, Державна регуляторна служба України всебічно підтримує ініціативи, направлені на формування нової економічної політики, дружньої до підприємницького середовища, зокрема, *дерегуляції у сфері господарської діяльності, суть якої полягає в знятті адміністративних бар'єрів і максимальному спрощенні умов ведення бізнесу*, а тому, вважаємо, що запропонований проектом постанови підхід щодо збільшення періодичності звітування утримувачів відповідних магазинів до органів доходів і зборів є таким, який не відповідає стратегічному курсу державної політики щодо спрощення регуляторних процедур.

Крім цього, повідомляємо, що оприлюднений на офіційному сайті Міністерства фінансів України аналіз регуляторного впливу (АРВ) до відповідного проекту постанови стосується іншого проекту регуляторного акта, що суперечить вимогам статті 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі - Закон), а наданий розробником для розгляду до Державної регуляторної служби України АРВ не відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від

11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі – Методика).

Відповідно до пункту 13 Методики результати проведення аналізу впливу регуляторного акта (АРВ), викладаються письмово згідно з додатком 1 цієї Методики.

1. Так, у розділі I «Визначення проблеми» АРВ згідно з вимогами Методики розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема навести дані у цифровому чи кількісному вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, визначити основні групи, на які вона справляє вплив, а також обґрунтувати, чому проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів та діючих регуляторних актів.

Проте, в АРВ до проекту постанови розробником зазначено, що основною причиною необхідності прийняття відповідного державного регулювання є впровадження низки нормативно-правових актів Уряду з питань державної митної справи, спрямованих на законодавче врегулювання митних формальностей, запроваджених у зв'язку з прийняттям Митного кодексу України від 13.03.2012 року № 4495.

Також, розробником зазначено, що у процесі застосування нових правил виконання митних формальностей виявлено *проблемні питання*, які потребують вирішення, а також підготовлено *певні пропозиції* щодо спрощення митних формальностей у зв'язку з можливістю здійснення митного контролю із застосуванням інформаційних технологій та щодо актуалізації технологій митного оформлення у зв'язку з новоприйнятими нормативно-правовими актами.

Зазначене, не дає можливості дослідити та встановити факт існування проблеми, яку передбачається розв'язати за результатом прийняття проекту постанови, а також встановити масштаб та характер впливу згаданих проблемних питань на порядок проведення митних формальностей загалом.

Разом з цим, в даному пункті АРВ відсутня інформація щодо необхідності застосування декларування говарів, реалізованих у магазинах безмитної торгівлі громадянам.

Таким чином, викладена інформація у відповідному пункті АРВ, не відповідає вимогам статті 4 Закону, зокрема, принципу доцільності – оскільки розробником не доведена наявність проблеми, що потребує державного втручання, та не обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою її вирішення;

2. У розділі II «Цілі державного регулювання» АРВ розробник повинен чітко визначити мету державного регулювання, що має бути безпосередньо пов'язана з розв'язанням проблеми.

Натомість, в цьому розділі розробником формально зазначено, що цілями державного регулювання є вирішення згаданих вище проблемних питань та спрощення митних формальностей.

Задекларовані розробником цілі державного регулювання не відповідають проблемі, визначеній у попередньому розділі АРВ, є абстрактними та не вимірюваними. Зокрема, розробником не визначено індикаторів зменшення масштабів проблеми, що характеризувало б досягнення мети регулювання.

Таким чином, розробником порушено принципи адекватності, оскільки належним чином не обґрунтовано наскільки така форма державного регулювання відповідає вирішенню існуючої проблеми.

3. У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» розробник повинен визначити всі можливі альтернативні способи вирішення існуючої проблеми та оцінити вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них.

Однак, враховуючи предмет регулювання проекту постанови, а саме встановлення обов'язку утримувачів магазинів безмитної торгівлі декларувати товари, які реалізовані у таких магазинах громадянам, а також викладення положень щодо методології використання інформаційних систем ДФС, інформаційних систем декларантів, митних брокерів та інших осіб у процесі здійснення митних формальностей, використання веб-сервісів та інших електронних сервісів, розробник при визначенні альтернативних способів досягнення цілей, обмежився лише текстовим описом вигод і витрат суб'єктів господарювання та держави від застосування кожного з них, та не визначив суму витрат пов'язаних із виконанням утримувачами магазинів безмитної торгівлі встановленого проектом постанови обов'язку, а також створенням та веденням відповідних інформаційних технологій ДФС та декларантів (митних брокерів, інших осіб) та вартість відповідних електронних сервісів для користувачів – суб'єктів господарювання.

Зазначене не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

При цьому, у зазначеному пункті АРВ відсутня інформація щодо кількості суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, та їх питома вага у загальній кількості, що є порушенням норм додатку I до Методики.

4. У зв'язку з неналежним опрацюванням попереднього розділу АРВ та відсутності кількісного аналізу наданої інформації, у розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей, не проаналізовано причини відмови від застосування того чи іншого способу та аргументи на користь обраного, що є порушенням принципу ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально

можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів.

5. У розділі V АРВ «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» розробником не описано механізм та результати дії запропонованого регулювання, які мають бути безпосередньо пов'язані із цілями та очікуваними результатами регуляторного акту, тобто яким чином будуть діяти норми проекту постанови та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторним актом чинності.

Крім того, розробнику необхідно оцінити, які організаційні заходи мають здійснити органи влади для впровадження цього регуляторного акта після набрання чинності, які мають бути пов'язані безпосередньо із предметом регулювання зазначеного проекту постанови, а не з проходженням відповідного проекту регуляторного акта стадій погодження у окремих органів виконавчої влади.

6. При заповненні розділу VI АРВ «Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги» розробником не обраховано витрати органів виконавчої влади на виконання вимог регуляторного акта згідно з Додатком 3 до Методики, що не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання та держави, та чи витрати держави не є оптимальними і не містять ознак корупційних ризиків.

Зокрема, розробнику необхідно обрахувати витрати Державної фіскальної служби України на створення та ведення інформаційних систем ДФС, інформаційних систем декларантів, митних брокерів та інших осіб у процесі здійснення митних формальностей, надання можливості щодо використання відповідних веб-сервісів та інших електронних сервісів.

7. Розділ VIII АРВ «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» заповнено з порушенням вимог пункту 10 Методики.

Розробником не наведено обов'язковий показник результативності регуляторного акта, як розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта.

Так, враховуючи, що проектом постанови передбачається посилити контроль за діяльністю утримувачів магазинів безмитної торгівлі шляхом застосування декларування товарів, реалізованих у таких магазинах громадянам, можна припустити, що на даний час існує певні прецеденти щодо реалізації товарів поза межами магазину безмитної торгівлі, та як наслідок уникнення сплати, зокрема, митних платежів до бюджету.

Прогнозуючи можливість впровадження відповідного державного регулювання, запропонованого проектом постанови, розробником доцільно було б надати орієнтовний кількісний ефект від його застосування, та визначити згаданий вище обов'язковий показник результативності регуляторного акта.

Враховуючи вищевикладене, за результатами розгляду положень проекту постанови та аналізу його регуляторного впливу, встановлено, що проект розроблено без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики доцільності, адекватності, ефективності, збалансованості, визначених статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», а також вимог статті 8 Закону в частинні підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики проведення аналізу регуляторного впливу, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308.

Ураховуючи вищенаведене, керуючись частиною четвертою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державною регуляторною службою України

вирішено:

відмовити в погодженні проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України».

**Голова Державної
регуляторної служби України**

К.М. Ляпіна